

MÖTESPLATS FÖR SKAPARGLÄDJE

— intervju med pedagogiska
initiativet **Seriestorm**

En storm har gått byfsat ouppmärksammat genom Seriesverige – Bild & Bubblas reporter har pratat med Una Holmquist, pedagog i Seriestorm.

Seriepedagogerna i projektet Seriestorm har satt igång en verksamhet som geografiskt spridit sig brett över Sverige, och som i sina perspektiv för användning av serietecknande i pedagogiskt syfte är lika ambitiös som de inblandade personerna är ödmjuka. En het sommardag i Malmö mötte *Bild & Bubblas* medarbetare seriestormaren Una Holmquist för att få veta mer om projektet, som för barn av olika bakgrunder ihop kring seriekonsten.

BAKGRUND

– Syftet med Seriestorm är att skapa mötesplatser för barn som har varit i Sverige olika länge, verkstäder där man tecknar serier tillsammans med barnen utanför skoltid, och på det sättet försöka motverka den polarisering som vi ser i samhället. Vi har terminsverksamhet i Kramfors, Stockholm och Malmö. Tidigare har vi också haft verksamhet i Umeå. I Malmö har vi verksamhet på biblioteket i Limhamn och på Garaget i Folkets hus i Sofielund. Sen har vi även seriekollo på somrarna, i Nordingrå utanför Kramfors.

Hanna Lundin Tistelö, som var med från början berättar i ett mejl:

– Projektet som då hette Seriekollo föddes 2014 i Nordingrå, där man hade fört samman vuxna nyanlända och »gamla« svenskar genom konstnärliga öppna verkstäder. Några av de som jobbade i kulturhuset såg att det saknades aktiviteter för barn. Sara Taub Mkelle, som drev föreningens kafé där jag och en serietecknarkollega jobbade som servitriser, la

fram idén om ett seriekollo för oss, och vi var direkt intresserade.

– Hanna och jag kände varandra sedan tidigare och hade jobbat ihop på projekt innan, fortsätter Una. Hon pratade med mig och med andra kollegor, alla hade någon koppling till varandra genom konst eller serier. Vi drev kollo som volontärer i två år, sen sökte Sara Taub Mkelle, som blivit vår projektledare, finansiering från Arvsfonden, och då fick vi möjlighet att starta verkstäder runtom i landet där vi bodde.

– När enskilda serietecknare har pedagogisk verksamhet är det ofta enstaka verkstäder, inte återkommande under en hel termin. Har man inte tid eller möjlighet att anstränga sig för att hitta barn och konstruera grupper på samma sätt, utan bara gör reklam riktad till serieintresserade barn, då blir det ofta barn med en viss bakgrund som söker. Ofta är det medelklassbarn, som har föräldrar som är aktiva och kan betala kursen. Alla våra verkstäder är ju däremot gratis.

UPPSKATTADE AKTIVITETER

– På Garaget i Sofielund har vi en öppen grupp där barn får komma och gå som de vill under verkstaden. Så där har vi öppnat upp det till att ta in material som går hem bland vissa barn som kanske har svårt att sitta ner och koncentrera sig. Då utgår vi ifrån materialen och öppnar upp för fler material att skapa serier av, som att måla med akryl på stora papper. Vi varvar serie- och teckningsteknik med gruppaktiviteter eller samarbetsprojekt, stafettserier eller bildsamtal där man kan rita utan att behöva kommunicera och prata – ibland pratar barnen olika språk eller har inte lärt sig skriva svenska.

– För att skapa det här mötet mellan barnen kan vi inte bara köra vårt eget race och bestämma att »i dag ska vi gå igenom olika perspektiv«, eller »i dag ska vi gå igenom helbild«. Det gör vi också, men det är viktigt att främja skaparglädjen och lusten. Vi försöker få bort prestationsångest och idéer om vad som är fint och vad som är fult, för att verkligen hitta den där glöden.

– I slutet av varje termin här i Malmö har vi också gett ut ett fanzin i varje grupp, så barnen har sina egna fanzin som går att låna på Garaget i Sofielund och i Limhamn. Tanken är att de ska känna sig som en del av biblioteken och andra ska känna till att de är där.

Hur lägger ni upp ett helt kollo kring serieskapande, blandar ni med utomhusaktiviteter?

– Det gör vi. Det är ju ett dagskollo, så vi hämtar barnen i området varje morgon med två minibussar och kör hem dem på eftermiddagen. Vi ritar serier mellan tio och fem – vi har ett väldigt späckat schema! – men vi försöker använda oss av omgivningen, för det är väldigt vacker natur i Nordingrå, det är jättefina skogbeklädda berg och sjöar. Vi har olika uppgifter där man går i skogen på promenad och letar grejer, som man sen får göra om till karaktärer, till exempel en kotte som blir en seriefigur. Vi gör också screentryck med barnens teckningar. Till en annan uppgift lät vi dem kasta vattenfärgsballonger på stora skivor, och när det hade torkat fick dom måla vidare på dom. Eftersom vi har en egen finansiering gör att vi har utrymme att gå ifrån serier ibland, för att sen komma tillbaks med ny inspiration och pepp.

– Eftersom det är heldagar kan barnen bli ganska trötta, så vi har ett hörn med serieböcker och -tidningar. Om någon är klar med en uppgift tidigare kan de gå dit och sätta sig och läsa. En gång var det något barn som fick lägga sig under bordet och rita klart sin serie för att hon behövde det [skrattar].

PEDAGOGISKA PERSPEKTIV

– Vi jobbar mycket med att komma ifrån att det alltid ska vara den vuxne ledaren som lär ut. Ibland kan det vara barn som lär ut någonting eller att barnen lär av varann. Det kan till exempel vara bra att peppa barnen att härmas eller rita av varandras seriefigurer för att lära av varandra! Detta sätt att arbeta på har lett till att vi betraktar maktfördelningen metaforiskt som en dans med barnen, där det kan skifta vem som för och följer. Då kan ibland ett barn få föra och en ledare följa eller tvärtom. Eller vi kan dansa linedance där vi visar någonting och sen gör alla barnen på samma sätt, till exempel om vi visar hur man gör en vik-fanzin. Vi vill också motverka prestationsångest, genom att på olika sätt arbeta för att skapa tillåtande rum, så att de vågar rita av någon annans figur utan att det är fel.

– Vi pratar också om perspektivering, att försöka sätta oss in i barnets situation. Om ett barn till exempel får lite panik och inte har förstått uppgiften fast man har förklarat den fem gånger [skratt], då kan en av oss sätta sig och börja rita första rutan tillsammans med det här barnet så att det kan börja rita själv.

– Vi har löpande utvärderingar med barnen, och vi jobbar mycket med att utveckla och anpassa vår pedagogik. Det är jättebra nu när vi sammanfattar vår pedagogik och hela projektet i en bok. Då har vi väldigt mycket material som vi kan hämta från dokumentationen om olika händelser och analyser som kan bli illustrationer eller serier till boken. Tanken är att ha boken klar när Arvsfondens finansiering av projektet är slut i september 2019. Den ska kunna ge tips och inspiration och vara lite som en kollega som enskilda serietecknare och -pedagoger kan ta hjälp av.

Som ett exempel på hur arbetet – samarbetet – med barnen har lyckats bjuder Una Holmquist på en anekdot från en seriefestival i våren:

– Till Seriefest i Malmö hade vi ett bord där barnen satt med och sålde sina egna fanzin. Man fick gå upp på scenen och presentera sig själv, då gick en elev från Limhamn upp själv och presenterade Seriestorm som »Serieliga«. [Skrattar]. Jag behövde inte säga någonting, han bara skötte jobbet, det var ganska fint. Interkulturell pedagogik hänger ju ihop med det att barnen kan känna att de kan ta makten och vara sig själva. ■